

Rok akademicki:	2025/2026
Nazwa przedmiotu:	<i>Prawo ochrony środowiska (aspekty międzynarodowe I krajowe)</i>
Nazwa przedmiotu w języku angielskim:	<i>Environmental law (international and national aspects)</i>
Poziom studiów:	<i>II stopnia</i>

I USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW:

Poziom kształcenia:	<i>Studia II stopnia</i>
Forma prowadzenia studiów:	<i>niestacjonarne</i>
Kierunek studiów:	<i>Administracja</i>
Profil studiów:	<i>praktyczny</i>
Specjalność:	<i>wszystkie</i>
Wydział	<i>Wydział Administracji i Nauk Społecznych</i>
Jednostka prowadząca przedmiot w ramach zlecenia:	<i>Wydział Administracji i Nauk Społecznych</i>
Koordynator przedmiotu:	<i>prof. WSHP dr Adam Erechemla dr h.c.</i>
Prowadzący przedmiot:	<i>prof. WSHP dr Adam Erechemla dr h.c. (wykład), mgr Dominika Wilk (ćwiczenia)</i>

II OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU:

Przynależność do grupy przedmiotu:	<i>podstawowe</i>
Poziom przedmiotu:	<i>podstawowy</i>
Status przedmiotu:	<i>obowiązkowy</i>
Język wykładowy:	<i>polski</i>
Usytuowanie przedmiotu w planie studiów- semestr nominalny:	<i>II - drugi</i>
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim:	<i>rok pierwszy</i>
Kryterium doboru słuchaczy:	<ul style="list-style-type: none"><i>wymagania formalne: prawo administracyjne</i><i>założenia wstępne: znajomość podstawowych instytucji z zakresu prawa administracyjnego</i>

III. EFEKTY KSZTAŁCENIA I SPOSÓB PROWADZENIA ZAJĘĆ:

III.1. Cel przedmiotu:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi instytucjami prawa ochrony środowiska, zasadami prawa ochrony środowiska, organami ochrony środowiska, ocenami oddziaływania na środowisko, odpowiedzialnością w ochronie środowiska (administracyjna, cywilna i karna), instrumentami prawno-finansowymi ochrony środowiska oraz regulacjami sektorowymi w ochronie środowiska. W trakcie zajęć zostaną poddane analizie podstawowe mechanizmy prawne rządzące prawem ochrony środowiska.

III. 2. Efekty kształcenia, z podziałem na W, U, K, wraz z odniesieniem do efektów kształcenia dla obszaru (obszarów) i kierunku

Lp.	Opis efekty kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla obszaru
WIEDZA			
W1	zna terminy i pojęcia z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz ma wiedzę na temat gałęziowego i dziedzinowego podziału prawa, w tym również przedmiotową terminologię w języku obcym.	S7P_W15	P7U_W, P7S_WG, P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI			
U1	posiada pogłębioną umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk zachodzących we współczesnych strukturach i organizacjach społecznych (z odniesieniami do kontekstów historycznych), ze szczególnym uwzględnieniem zadań państwa, administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego i specjalnego, a także wykorzystaniem zdobytej wiedzy teoretycznej i zastosowaniem odpowiednich dla nauk o administracji metod i technik badawczych.	S7P_U08	P7U_U, P7S_UK, P7S_UU, P7S_UO, P7S_UW
U2	sprawnie porusza się w zagadnieniach współczesnych systemów normatywnych, a w szczególności w systemie prawa publicznego, prawa administracyjnego oraz wybranych aspektów prawa prywatnego i handlowego w celu rozwiązywania konkretnych problemów stanowienia i stosowania prawa w obszarze działania administracji publicznej.	S7P_U05	P7U_U, P7S_UK, P7S_UU, P7S_UO, P7S_UW
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K1	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz przeświadczenie o potrzebie uczenia się przez całe życie, potrafi ponadto inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.	S7P_K01	P7U_K, P7S_KR, P7S_KK, P7S_KO
K2	potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać i doskonalić swoją wiedzę oraz umiejętności z zakresu nauk o administracji i prawa, a także dyscyplin wiedzy związanej ze sferą działania współczesnego państwa, tj. nauki o polityce, ekonomii i socjologii.	S7P_K06	P7U_K, P7S_KR, P7S_KK, P7S_KO

III. 3. Formy zajęć dydaktycznych i ich wymiar

W	Ć	L	K	S
10	10			

III. 4. Forma nauczania:

- Wykład (z możliwością wykorzystania technik kształcenia na odległość).
- Ćwiczenia (z możliwością wykorzystania technik kształcenia na odległość).

III. 5. Treści kształcenia

Wykład i ćwiczenia

- Ogólna charakterystyka podstaw prawnych ochrony środowiska
- Zasady ogólne prawa ochrony środowiska
- Organy ochrony środowiska
- Rola orzecznictwa sądów i trybunałów w prawie ochrony środowiska
- Ocena oddziaływania na środowisko
- Odpowiedzialność administracyjna w ochronie środowiska
- Odpowiedzialność cywilna w ochronie środowiska
- Odpowiedzialność karna w ochronie środowiska
- Instrumenty finansowo-prawne w ochronie środowiska
- Ochrona powietrza
- Ochrona wód
- Ochrona powierzchni ziemi
- Ochrona przed hałasem
- Ochrona przed polami elektromagnetycznymi
- Prawna regulacja gospodarki odpadami
- Prawne formy ochrony przyrody
- Unijne regulacje dotyczące prawa ochrony środowiska

III. 6. Metody weryfikacji efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Forma oceny *					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Esej	Sprawozdanie
Wszystkie efekty		x				

*Proszę zaznaczyć czym kończy się przedmiot

III. 7. Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia

Efekt kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3	Na ocenę 4	Na ocenę 5
W1	Student nie zna terminów i pojęć z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz nie ma wiedzy na temat gałęziowego i dziedzinowego podziału prawa, w tym również przedmiotową terminologię w języku obcym.	Student ma podstawową wiedzę w zakresie terminów i pojęć z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz ma wiedzę na temat gałęziowego i dziedzinowego podziału prawa, w tym również przedmiotową terminologię w języku obcym.	Student ma dobrą wiedzę w zakresie terminów i pojęć z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz ma wiedzę na temat gałęziowego i dziedzinowego podziału prawa, w tym również przedmiotową terminologię w języku obcym	Student ma bardzo dobrą wiedzę w zakresie terminów i pojęć z zakresu nauk prawnych, administracyjnych, ekonomicznych i politycznych oraz ma wiedzę na temat gałęziowego i dziedzinowego podziału prawa, w tym również przedmiotową terminologię w języku obcym
U1	Student nie posiada umiejętności rozumienia i analizowania zjawisk zachodzących we współczesnych	Student posiada podstawową umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk zachodzących we	Student posiada dobrą umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk zachodzących we współczesnych	Student posiada bardzo dobrą umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk zachodzących we

	<p>strukturach i organizacjach społecznych (z odniesieniami do kontekstów historycznych), ze szczególnym uwzględnieniem zadań państwa, administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego i specjalnego, a także z wykorzystaniem zdobytej wiedzy teoretycznej i zastosowaniem odpowiednich dla nauk o administracji metod i technik badawczych.</p>	<p>współczesnych strukturach i organizacjach społecznych (z odniesieniami do kontekstów historycznych), ze szczególnym uwzględnieniem zadań państwa, administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego i specjalnego, a także z wykorzystaniem zdobytej wiedzy teoretycznej i zastosowaniem odpowiednich dla nauk o administracji metod i technik badawczych.</p>	<p>strukturach i organizacjach społecznych (z odniesieniami do kontekstów historycznych), ze szczególnym uwzględnieniem zadań państwa, administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego i specjalnego, a także z wykorzystaniem zdobytej wiedzy teoretycznej i zastosowaniem odpowiednich dla nauk o administracji metod i technik badawczych.</p>	<p>współczesnych strukturach i organizacjach społecznych (z odniesieniami do kontekstów historycznych), ze szczególnym uwzględnieniem zadań państwa, administracji rządowej oraz samorządu terytorialnego i specjalnego, a także z wykorzystaniem zdobytej wiedzy teoretycznej i zastosowaniem odpowiednich dla nauk o administracji metod i technik badawczych.</p>
U2	<p>Student nie potrafi poruszać się w zagadnieniach współczesnych systemów normatywnych, a w szczególności w systemie prawa publicznego, prawa administracyjnego oraz wybranych aspektów prawa prywatnego i handlowego w celu rozwiązywania konkretnych problemów stanowienia i stosowania prawa w obszarze działania administracji publicznej.</p>	<p>Student posiada podstawową umiejętność poruszania się w zagadnieniach współczesnych systemów normatywnych, a w szczególności w systemie prawa publicznego, prawa administracyjnego oraz wybranych aspektów prawa prywatnego i handlowego w celu rozwiązywania konkretnych problemów stanowienia i stosowania prawa w obszarze działania administracji publicznej.</p>	<p>Student posiada dobrą umiejętność poruszania się w zagadnieniach współczesnych systemów normatywnych, a w szczególności w systemie prawa publicznego, prawa administracyjnego oraz wybranych aspektów prawa prywatnego i handlowego w celu rozwiązywania konkretnych problemów stanowienia i stosowania prawa w obszarze działania administracji publicznej.</p>	<p>Student posiada bardzo dobrą umiejętność poruszania się w zagadnieniach współczesnych systemów normatywnych, a w szczególności w systemie prawa publicznego, prawa administracyjnego oraz wybranych aspektów prawa prywatnego i handlowego w celu rozwiązywania konkretnych problemów stanowienia i stosowania prawa w obszarze działania administracji publicznej.</p>
K1	<p>Student nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz przeświadczenie o potrzebie uczenia się przez całe życie, potrafi ponadto inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.</p>	<p>Student ma podstawową świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz przeświadczenie o potrzebie uczenia się przez całe życie, potrafi ponadto inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.</p>	<p>Student ma dobrą świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz przeświadczenie o potrzebie uczenia się przez całe życie, potrafi ponadto inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.</p>	<p>Student ma pogłębioną (bardzo dobrą) świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz przeświadczenie o potrzebie uczenia się przez całe życie, potrafi ponadto inspirować i organizować proces uczenia się innych osób.</p>

K2	Student nie potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać i doskonalić swojej wiedzy oraz umiejętności z zakresu nauk o administracji i prawa, a także dyscyplin wiedzy związanej ze sfera działania współczesnego państwa, tj. nauki o polityce, ekonomii i socjologii.	Student potrafi w sposób podstawowy samodzielnie i krytycznie uzupełniać i doskonalić swoją wiedzę oraz umiejętności z zakresu nauk o administracji i prawa, a także dyscyplin wiedzy związanej ze sfera działania współczesnego państwa, tj. nauki o polityce, ekonomii i socjologii.	Student potrafi w sposób dobry samodzielnie i krytycznie uzupełniać i doskonalić swoją wiedzę oraz umiejętności z zakresu nauk o administracji i prawa, a także dyscyplin wiedzy związanej ze sfera działania współczesnego państwa, tj. nauki o polityce, ekonomii i socjologii.	Student potrafi w sposób bardzo dobry samodzielnie i krytycznie uzupełniać i doskonalić swoją wiedzę oraz umiejętności z zakresu nauk o administracji i prawa, a także dyscyplin wiedzy związanej ze sfera działania współczesnego państwa, tj. nauki o polityce, ekonomii i socjologii.
----	---	--	---	--

III. 8. Literatura podstawowa i uzupełniająca:

Literatura podstawowa:

- Gruszecki K., *Prawo ochrony środowiska, Komentarz*, Wolters Kluwer Polska 2022
- Rakoczy B., Wierzbowski B., *Prawo ochrony środowiska*, Wolters Kluwer Polska 2023
- *Prawo ochrony środowiska*, red. J. Stelmasiak, Warszawa 2009
- Górski M., *Prawo ochrony środowiska*, Wolters Kluwer Polska 2021
- *Ochrona środowiska i przyrody - wybrane aspekty prawne i ekonomiczne dotyczące JST*, Dacko Jakubik-Grzybowska M., Łącka I., Malkowski A., Oleńczuk-Paszal A, Płonka A., Śpiewak-Szyjka M., Warszawa 2020

Literatura uzupełniająca :

- Radecki W., Danecka D., *Ustawa o ochronie przyrody*, Warszawa 2018
- Radziszewski E., *Prawo ochrony środowiska. Przepisy. Komentarz*, Warszawa 2003
- *Wybrane aspekty ekologii, ekologiki, bezpieczeństwa i zarządzania środowiskowego oraz prawa w ochronie środowiska*, red. J. S. Kierzkowska, Gdańsk 2016
- *Ochrona środowiska. Prawo i nie tylko*, red. A. Erechemla, A. Kasprzyk, Sandomierz 2025

IV. NAKŁAD PRACY STUDENTA – BILANS PUNKTÓW ECTS

1 punkt ECTS odpowiada 25 godzinom pracy studenta potrzebnej do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia z uwzględnieniem czasu pracy własnej (średnio)

Aktywność	Obciążenie studenta (h)
Udział w wykładach –samodzielne czytanie	10 h
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	20 h
Udział w ćwiczeniach/ w laboratoriach*	10 h
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń/ laboratoriów*	20 h
Udział w konsultacjach	10 h
Wykonanie projektu i dokumentacji	-
Przygotowanie do egzaminu i udział w egzaminie	10 h + 2 h
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	82 h
Punkty ECTS za moduł	3 ECTS
Obciążenie studenta związane z zajęciami praktycznymi/innymi	2 ECTS
Obciążenie studenta na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich.	1 ECTS

*Proszę wybrać właściwe

Podpis prowadzącego przedmiot:

Wykłady

Ćwiczenia

Podpis akceptującego sylabus:

Rektor (osoba upoważniona)